

I zstąpił Duch Święty. Apostolstwo ruchów w Polsce

Ojciec św. Jan Paweł II modlił się 40 lat temu o to, aby Zstąpił Duch Święty na tę ziemię i stało się, zarówno w wymiarze społecznym, jak również duchowym i eklezyjalnym.

W naszym *Serwisie* bardziej skupiamy się na wymiarze eklezyjalnym - przez te 40 lat nastąpiło odrodzenie ruchów i stowarzyszeń katolickich w Polsce. Obecnie jest nas 10 razy więcej (około 4 mln członków) niż za czasów, kiedy Jan Paweł II rozpoczynał swój pontyfikat.

W orędziu na I Kongres Ruchów Katolickich w Polsce (czerwiec 1994 r.) ojciec św. Jan Paweł II napisał: „Kongres Wasz ma szczególną wymowę. Po latach, kiedy ludzie wierzący w Polsce byli pozbawieni prawa do posiadania własnych organizacji, kiedy trzeba było działać w ukryciu, narażając się nierzadko na szykany i represje ze strony państwa ateistycznego, nadszedł tak długo oczekiwany czas wolności stowarzyszeń. Otworło się dla Kościoła bardzo ważne i nowe poniekąd pole działania. Trzeba w tej dziedzinie nadrabiać wiele zaległości, trzeba się wiele uczyć i zdobywać nowe doświadczenia, a dotyczy to nie tylko świeckich, ale także duszpasterzy. Dlatego napawa mnie radością rozkwit ruchów i stowarzyszeń katolickich w mojej Ojczyźnie, i to zarówno tych o charakterze międzynarodowym, ogólnokościelnym, jak i tych rodzimych, wyrosłych na gruncie naszych polskich doświadczeń i jakże bogatych tradycji religijnych. Wasz Kongres najlepiej świadczy o tym, że jest Was w Polsce wielu, a pomimo tej wielości i różnorodności, stanowicie jedno we wspólnocie Waszych Kościołów diecezjalnych i parafii”.

Obecny numer *Serwisu ORRK* prezentuje apostolstwo ruchów i stowarzyszeń katolickich w Polsce - jest to kolejny owoc działania Ducha Świętego. Ten materiał to drugie, rozszerzone opracowanie, pierwsze ukazało się na IV Ogólnopolski Kongres Ruchów w roku 2014 r. Publikacja zawiera informacje o tym, co już się robi w ruchach, a nie to co się planuje.

Zachęcamy członków ruchów oraz stowarzyszeń katolickich do wzięcia udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego w dniu 26 maja br. Głosujmy na tych kandydatów do Parlamentu, którzy nie tylko deklarują, że są za wartościami chrześcijańskimi, ale również podejmują wysiłek, aby je wcielać w życie społeczne.

Spis treści

- Apostolstwo Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich	2
- Porzućmy utopijne ideologie i powróćmy do pierwotnego planu Stwórcy - abp Stanisław Gądecki	11
- Reakcje na film pt. „Tylko nie mów nikomu”	12
- Oświadczenie abp. Stanisława Gądeckiego, przewodniczącego KEP	12
- Oświadczenie Delegata KEP ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży	13
- Czy świeccy mogą nauczać publicznie?	13
- Świeccy nie mogą głosić rekolekcji bez zezwolenia - bp Bałabuch	13
- Kto może głosić w Kościele? - Franciszek Kucharczyk	14
- Zmarł Jean Vanier, filozof, twórca wspólnot z osobami niepełnosprawnymi, świadek...	15
- Prymas: nie ma zgody, by naruszać to, co dla drugiego jest święte	18
- Akcja Katolicka: Kościół poniżany i doświadczany	19
- KIK apeluje o zaprzestanie ataków na Kościół i chrześcijan	19
- Trwa „Wielka Misja” Drogi Neoketechumenalnej	19
- Przewodniczący Comunione e Liberazione: dialog tworzy tkankę społeczną, w której można żyć	20
- Działalność Ruchu Ekologicznego św. Franciszka z Asyżu	21
- Młodzi z KSM uczestniczyli w nabożeństwie ekspiacyjnym w związku z profanacją wizerunku Maryi	22
- Kalendarz najbliższych spotkań ORRK	23

Apostolstwo Ruchów i Stowarzyszeń Katolickich

Opracował o. Adam Schulz SJ we współpracy z liderami ruchów

Wydanie drugie poszerzone

Warszawa 2019

Obszary zaangażowań apostolskich członków ruchów i stowarzyszeń katolickich w Polsce

1. Rodzina
2. Ochrona życia
3. Praca
4. Ewangelizacja
5. Apostolstwo poprzez formację
6. Praca na rzecz rozwoju Kościoła lokalnego
7. Apostolstwo modlitewne
8. Zaangażowanie na rzecz ubogich
9. Uchodźcy oraz imigranci
10. Młodzież i dzieci
11. Praca z osobami starszymi
12. Praca na rzecz chorych
13. Ekologia
14. Kultura
15. Środki społecznego przekazu
16. Gospodarka
17. Polityka
18. Ekumenizm
19. Apostolstwo poza granicami Polski
20. Rozwój własnego ruchu oraz współpraca pomiędzy ruchami

1. Rodzina

Działania na rzecz rozwoju rodziny

- Ukazywanie piękna i wartości życia małżeńskiego oraz rodzinnego - świadectwo życia rodzin.
- Wspólna modlitwa małżonków i w rodzinie oraz jej rozpowszechnianie.
- Podejmowanie systematyczne różnych form „dialogu małżeńskiego” oraz propagowanie go wśród innych małżeństw.
- Modlitwa w intencji rodzin.
- Wspólne obchodzenie świąt kościelnych oraz rodzinnych.
- Dbanie o podtrzymywanie tradycji rodzinnych.
- Formacja prorodzinna dzieci oraz młodzieży.
- Poradnictwo, kursy, wieczory dla zakochanych, praca z narzeczonymi.
- Pomoc w kojarzeniu par.
- Zakładanie i prowadzenie rodzinnych domów dziecka.
- Zakładanie rodzin zastępczych oraz adopcyjnych.
- Walka z wszelkimi przejawami ideologii gender.
- Prowadzenie poradnictwa dla rodzin.
- Organizowanie różnorodnych form spotkań dla mam, ojców.
- Prowadzenie terapii dla rodzin przeżywających trudności.

- Organizowanie wakacji, pielgrzymek, rekolekcji, wyjazdów dla rodzin.
- Posługa w ruchach rodzinnych, np.: w Spotkaniach Małżeńskich, Przymierzu Rodzin, Dialogach Małżeńskich, Domowym Kościele, Ruchu Szensztackim, Focolari.
- Towarzystwo małżeństwom i rodzinom w ich rozwoju duchowym.
- Włączanie się w akcje obrony rodziny, podejmowanie starań, by władze państwowe oraz samorządowe skuteczniej pomagały rodzinom, zwłaszcza wielodzietnym.
- Prowadzenie hospicjów prenatalnych dla kobiet będących w stanie błogostawionym, gdy zagrożone jest życie dziecka.
- Organizowanie specjalnych spotkań formacyjnych dla rodzin w ramach ruchu, ale także otwartych na innych.
- Pomoc parom niesakramentalnym w ich rozwoju duchowym oraz pogłębieniu więzi ze wspólnotą Kościoła.
- Organizowanie sesji, spotkań, rekolekcji dla par niesakramentalnych.
- Formacja osób zajmujących się pracą z rodzinami.

2. Ochrona życia

Działania na rzecz ochrony życia od momentu poczęcia do naturalnej śmierci

- Kształtowanie kultury pro-life w swoim środowisku życia i pracy.
- Walka z wszelkimi formami eutanazji społecznej oraz fizycznej.
- Dbanie o godność osoby ludzkiej: w środowisku pracy, wobec cierpiących na choroby genetyczne, wobec osób starszych.
- Edukacja dzieci i młodzieży ukierunkowana na ochronę życia.
- Promocja naprotechnologii.
- Duchowa adopcja dziecka poczętego.
- Wsparcie kobiet samotnych w narodzinach dziecka i trudzie jego wychowania.
- Dialog z kobietami planującymi aborcję, aby im pomóc zmienić decyzję, np. poprzez Internet.
- Pomoc kobietom, które dokonały aborcji, w pojednaniu się z Bogiem.
- Udział w Marszach dla Życia i innych kampaniach społecznych broniących życie bądź obrońców życia.
- Oddziaływanie na instytucje państwowe, aby w swoich działaniach szanowały życie od momentu poczęcia aż do naturalnej śmierci.
- Wsparcie wszelkich inicjatyw zmierzających do zmiany naszego prawa, tak aby bardziej służyło ono ochronie życia, np. zbieranie podpisów pod inicjatywami społecznymi.
- Współpraca z ruchami obrony życia typu Polska Federacja Ruchów Obrony Życia.
- Wspierania finansowe ruchów obrony życia.

3. Praca

Apostolstwo poprzez pracę i w pracy

- Dbanie o zachowanie etycznych postaw w pracy. Troska o etykę poszczególnych zawodów, np.: nauczyciela, lekarza, inżyniera, ekonomisty, pracownika fizycznego itp.
- Starania na rzecz dobrej organizacji pracy.
- Dbanie o to, aby praca człowieka była szanowana i należycie wynagradzana.
- Organizowanie nowych miejsc pracy, by ograniczyć bezrobocie.
- Aktywny uczestniczenie w działalności związków zawodowych.
- Troska o lepszą atmosferę w pracy, lepsze relacje.
- Zwiększanie świadomości praw pracowników.
- Działania na rzecz pogłębiania kompetencji zawodowych oraz kreatywności w pracy.
- Troska o niewykorzystywanie dzieci i młodzieży w pracy.
- Działania na rzecz wykluczenia mobbingu w pracy, wykorzystywania relacji zależności do prywatnych celów oraz zachowań o podłożu seksualnym.
- Dbanie i wspieranie w pracy osób starszych oraz z rodzin wielodzietnych.
- Tworzenie banków pracy.

4. Ewangelizacja

Działania na rzecz ewangelizacji

- Ewangelizacja w środowisku życia i pracy przez świadectwo i wyrażanie poglądów.
- Prowadzenie rekolekcji, kursów, sesji ewangelizacyjnych oraz pomoc w rekolekcjach ewangelizacyjnych w parafii.
- Ewangelizowanie indywidualne poprzez rozmowy.
- Proponowanie (reklamowanie) dobrych lektur, filmów.
- Noszenie symboli religijnych - krzyżyków, medalików, znaczków ruchu itp.
- Odważne przyznawanie się do wiary w Jezusa Chrystusa, a zarazem prowadzenie dialogu z ludźmi niewierzącymi.
- Ewangelizacja z wykorzystywaniem mediów: Internetu, prasy, telewizji oraz radia.
- Towarzystwo osobom odkrywającym osobistą więź z Bogiem oraz Kościołem.
- Formacja osób zajmujących się ewangelizacją.
- Udział w marszach ewangelizacyjnych.
- Prowadzenie ewangelizacji podczas różnych spotkań, grup zainteresowań niezwiązanych z Kościołem, np. sportowych, turystycznych, hobbystycznych itp.
- Ewangelizacja uliczna i „od drzwi do drzwi”.
- Ewangelizacja w więzieniach, szpitalach, hospicjach, domach dziecka, akademikach.
- Prowadzenie spotkań biblijnych służących ewangelizacji.

5. Apostolstwo poprzez formację

Działania na rzecz formacji osób niebędących członkami ruchu

- Pomaganie innym w odkrywaniu specyfiki powołania człowieka świeckiego, otwieraniu się na zjednoczenie z Bogiem w świecie.
- Udział w przemienianiu tego świata - wprowadzanie w duchowość apostołską.
- Samowychowanie, odpowiedzialność za własną formację.
- Organizowanie i prowadzenie sesji, seminariów oraz spotkań formacyjnych dla osób spoza ruchu.
- Prowadzenie rekolekcji, ćwiczeń duchowych dla osób poszukujących pogłębionej relacji z Bogiem.
- Formacja liderów życia kościelnego, społecznego, kulturalnego, edukacyjnego, gospodarczego oraz politycznego.
- Pisanie artykułów prasowych, opracowań oraz wygłaszanie konferencji, katechez, referatów na tematy związane z formacją.
- Pomoc osobom wychodzącym z okultyzmu.
- Prowadzenie katechizacji zarówno zorganizowanej, jak i nieformalnej w grupach i w rodzinach.
- Oddziaływanie formacyjne z wykorzystaniem mediów typu telewizja, radio, Internet, portale społecznościowe oraz książki i prasa.
- Praca na rzecz rozwoju formacji integralnej zarówno intelektualnej, jak i duchowej, psychologicznej oraz moralnej.
- Przygotowanie członków ruchów do prowadzenia i animowania różnego rodzaju grup.
- Poznanie i wprowadzanie w życie nauki społecznej Kościoła.
- Organizowanie pielgrzymek z pogłębioną formacją.
- Pomoc osobom znajdującym się w kryzysie, pochodzącym z różnych środowisk (młodzież, osoby starsze, pracownicy socjalni, itp.).

6. Praca na rzecz rozwoju Kościoła lokalnego

Działania zmierzające do rozwoju Kościoła lokalnego, parafii oraz diecezji

- Prowadzenie parafii przez ruch (np. Wspólnotę „Chemin Neuf”).
- Angażowanie się w tworzenie wspólnoty parafialnej, poprzez aktywny udział w liturgii, pracę w radzie parafialnej, rozpoznawanie potrzeb parafii i dostosowywanie do nich działań. Pomoc w różnych inicjatywach parafii.
- Udział w pracach diecezjalnej rady duszpasterskiej oraz w innych instytucjach diecezjalnych.

- Praca w kancelarii parafialnej.
- Obrona Kościoła przed nieuzasadnionymi atakami medialnymi.
- Praca na rzecz kształtowania pozytywnego obrazu Kościoła w środowisku rodzinnym, pracy zawodowej oraz innych grupach społecznych.
- Poznawanie i upowszechnianie wiedzy na temat dokumentów Kościoła i aktualnych problemów.
- Wykorzystanie mediów (np. strony internetowe) na rzecz ukazywania prawdziwego oblicza Kościoła.
- Uczenie odpowiedzialności za finansowe utrzymanie parafii.
- Przygotowanie do służby liturgicznej ołtarza nadzwyczajnych szafarzy Eucharystii i lektorów.
- Pomoc osobom poszukującym w przygotowaniu się do przyjęcia sakramentów: chrztu, bierzmowania, Eucharystii, małżeństwa, pokuty i pojednania, namaszczenia chorych.
- Kształtowanie klimatu w rodzinach sprzyjającego rozwojowi powołań kapłańskich i zakonnych.

7. Apostolstwo poprzez modlitwę

Działania, które poprzez modlitwę służą ludziom i Kościołowi

- Indywidualna oraz wspólnotowa modlitwa wstawiennicza.
- Modlitwa w intencji np. rządzących, konkretnych polityków, biznesmenów, ludzi kultury, modlitwa za Ojczyznę.
- Modlitwa o uwolnienie od działania złego ducha.
- Prowadzenie modlitwy o uzdrowienie wewnętrzne.
- Towarzystwo duchowe, w tym modlitewne, osobom odprawiającym rekolekcje oraz w życiu codziennym.
- Modlitwa za kapłanów (między innymi w ruchu „Margaretki”).
- Modlitwa za duchownych przeżywających kryzys powołania.
- Modlitwa o nowe powołania kapłańskie oraz zakonne.
- Modlitwa za konających.
- Promowanie modlitwy w rodzinie oraz modlitwy z dziećmi.
- Modlitwa o pokój oraz za chrześcijan prześladowanych.
- Formacja animatorów życia modlitewnego.

8. Zaangażowanie na rzecz ubogich

Działania na rzecz pomocy ludziom ubogim w Polsce oraz za granicą

- Przyjmowanie postawy rozważnego korzystania z dóbr materialnych, jako naszego stylu życia.
- Podejmowanie działań zmierzających do przywrócenia godności osobom dotkniętym różnego rodzaju ubóstwem, takich jak aktywizacja i pokazywanie im możliwości dróg wyjścia z trudnej sytuacji.
- Organizowanie pomocy materialnej dla osób bezdomnych oraz głodujących. Pomoc świadczona na rzecz funkcjonowania kuchni dla ubogich, banków żywnościowych albo społecznie i charytatywnie funkcjonujących gabinetów lekarskich dla biednych, organizowanie kiermaszów charytatywnych, zbiórek, aukcji, balów charytatywnych, loterii.
- Rozwój wolontariatu na rzecz posługi ubogim.
- Pomoc biednym dzieciom w Polsce (dofinansowanie obiadów, wakacji, wyprawek szkolnych, paczek świątecznych itp.).
- Wspieranie procesów reedukacji więźniów, zwłaszcza młodocianych, poprzez współpracę z wychowawcami więzień i ich kapelanami.
- Pomoc osobom dotkniętym klęskami żywiołowymi.
- Świadczenie pomocy dla domów opieki społecznej, a także ośrodków zajmujących się ludźmi w stanach terminalnych.
- Troska o domy samotnej matki i domy dla kobiet doświadczonych przemocą w rodzinie.
- Organizowanie poradnictwa religijnego, prawnego, psychologicznego, zawodowego i rachunkowości dla ludzi biednych.

- Organizowanie pomocy dla ludzi doświadczonych chorobą alkoholową czy narkomanią oraz innymi nałogami (uzależnienie od pornografii, Internetu, hazardu, zakupów itp.) poprzez prowadzenie odpowiednich klubów pomocowych dla osób zniewolonych oraz ich rodzin.
- Organizowanie w środowisku lokalnym banków pracy.
- Współpraca z Caritasem w różnych projektach.
- Oddziaływanie na instytucje międzynarodowe, władze państwowe oraz samorządowe w celu podjęcia działań ograniczających biedę materialną, a zarazem mających na celu zmianę struktur społecznych szerzących nędzę.
- Organizowanie jadłodajni dla ubogich.
- Wspieranie materialne biednych poza Polską poprzez organizowanie akcji np. wsparcie parafii ze Wschodu, albo włączanie się w działania podejmowane przez różne instytucje (np. studnie w Afryce czy budowa lub utrzymanie szkoły).

9. Uchodźcy oraz imigranci

Działania na rzecz uchodźców i imigrantów

- Uwrażliwianie na problemy związane z uchodźcami oraz imigrantami.
- Pomoc uchodźcom na miejscu w ich rodzimym kraju, np. poprzez włączanie się w akcję Caritasu „Rodzina rodzinie”.
- Nagłaśnianie informacji o prześladowaniach chrześcijan w różnych częściach świata, szczególnie w krajach muzułmańskich.
- Wolontariat na rzecz imigrantów oraz praca w obozach dla uchodźców poza granicami Polski.
- Posługa w centrach dla uchodźców w Polsce, np. w ośrodku prowadzonym przez jezuitów w Warszawie.
- Organizowanie pomocy imigrantom.
- Poszukiwanie pracy dla uchodźców.
- Zatrudnianie uchodźców, w tym z Ukrainy.
- Troska o rozwój religijny i duchowy zarówno grekokatolików, jak i prawosławnych.
- Pomoc imigrantom w integracji społecznej i kulturowej z Polakami, np. uczenie ich języka i kultury polskiej.

10. Młodzież i dzieci

Działania na rzecz wychowania, kształcenia dzieci i młodzieży

- Praca na rzecz wychowania dzieci i młodzieży w rodzinie, edukacja domowa.
- Troska o dobre wykształcenie dzieci i młodzieży. Współpraca ze szkołą, nauczycielami (pomoc organizacyjna, aktywny udział w życiu szkoły).
- Uczenie młodych patriotyzmu.
- Pomaganie młodym ludziom we właściwym rozwoju ich seksualności.
- Walka z pornografią i pedofilią w interencje.
- Poszukiwanie dróg odnalezienia się młodego pokolenia w Kościele.
- Praca na rzecz powoływania i prowadzenia młodzieżowych i dziecięcych grup danego ruchu, czy stowarzyszenia.
- Praca formacyjna z nauczycielami, wspieranie ich w pełnieniu funkcji wychowawczej.
- Praca z trudną młodzieżą, prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych, praca w ośrodkach socjoterapeutycznych.
- Organizowanie wakacji z Bogiem dla młodzieży w kraju i za granicą. Organizacja warsztatów, wypoczynku i parafiady.
- Formacja młodych nakierowana na wolontariat w hospicjach, pracę z chorymi, pomoc charytatywną itp.
- Praca z dziećmi z ulicy.
- Prowadzenie katolickich szkół i wyższych uczelni.
- Organizowanie ogólnopolskich konkursów wiedzy biblijnej i religijnej dla młodzieży.
- Prowadzenie grup dla dzieci na Facebooku.
- Wspieranie, animowanie Szkolnego Koła „Caritas”.

- Organizowanie spotkań dla młodzieży z wykorzystaniem katechizmu „Youcat”.
- Organizowanie liturgii Mszy św. z udziałem dzieci i młodzieży.
- Organizowanie dziecięcych grup misyjnych.
- Katechizacja młodych, prowadzenie rekolekcji dla młodzieży.

11. Praca z osobami starszymi

Działania na rzecz rozwoju duchowego, intelektualnego oraz społecznego ludzi starszych

- Walka z różnymi formami eutanazji społecznej, kulturowej oraz fizycznej.
- Reagowanie na wszelkie formy wykluczenia oraz przemocy wobec ludzi starszych i przeciwdziałanie tym zjawiskom.
- Troska o wzrost szacunku dla osób starszych poprzez oddziaływanie w różny sposób na świadomość społeczną.
- Praca na rzecz duchowego rozwoju osób starszych.
- Pomoc, obecność przy osobach starszych i towarzyszenie im w duchowym rozwoju.
- Wspieranie w rodzinie osób opiekujących się chorymi i starszymi.
- Troska o zdrowie ludzi starszych (uczenie ich zdrowego stylu życia, odżywiania się, uprawiania sportu, zachęcanie do podejmowania aktywności służących zdrowiu).
- Promowanie współpracy różnych środowisk, dzieci, młodzieży ze świetlic terapeutyczno-wychowawczych z klubami seniorów, domami pomocy społecznej, osobami starszymi.
- Organizowanie sesji, spotkań, seminariów o pogodnym i zdrowym przeżywaniu jesieni życia.
- „Emeryt apostołem” - praca na rzecz aktywizacji osób starszych, kształtowanie umiejętności podejmowania działalności na rzecz innych; wolontariat osób starszych.
- Organizowanie i promowanie kościelnych uniwersytetów trzeciego wieku.
- Współpraca z domami opieki dla osób starszych.
- Formacja opiekunów społecznych i duchowych osób starszych.
- Przygotowanie do śmierci, towarzyszenie ludziom umierającym.
- Odwiedzanie starszych osób w domach, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz zdrowotnych.

12. Praca na rzecz chorych

Działania związane z pomocą ludziom chorym i cierpiącym

- Niesienie pomocy chorym, wymagającym opieki we własnych rodzinach oraz wśród bliskich i znajomych.
- Wspieranie i formacja duchowa osób opiekujących się chorymi.
- Modlitwa za chorych i cierpiących.
- Pomoc w odkrywaniu sensu cierpienia.
- Troska o polepszenie jakości i większej dostępności usług medycznych dla osób chorych poprzez oddziaływanie na władze państwowe oraz samorządowe.
- Organizowanie rekolekcji, dni otwartych/skupienia i innych form pomocy duchowej dla chorych.
- Wolontariat w hospicjach i innych punktach opieki lekarskiej.
- Utrzymywanie więzi międzypokoleniowej przez włączanie młodzieży do opieki duchowej nad chorymi w ich domach, kiedy nie są oni już w stanie uczestniczyć w zajęciach zorganizowanych (czytanie książki, rozmowa i wspólna modlitwa itp.).
- Praca z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie, pomoc w czynnościach codziennych i w ich rozwoju.
- Troska o ułatwianie poruszania się osób niepełnosprawnych w urzędach, kościołach, na ulicy, a także w domu.
- Profesjonalna lekarska czy pielęgniarska pomoc chorym.
- Tworzenie hospicjów, dbanie o ich dofinansowanie.

13. Ekologia

Działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego

- Kształtowanie świadomości chrześcijańskiej i wrażliwości związanej z ochroną środowiska naturalnego. Pogłębienie znajomości nauczania społecznego Kościoła w kwestii ekologicznej.
- Rozwijanie wrażliwości na piękno stworzenia, jako drogi afirmacji Stwórcy – modlitwa poprzez kontemplację przyrody.
- Dbanie o ekologiczny styl życia w swojej rodzinie (ekologia domowa) i promowanie go (segregacja śmieci, oszczędne używanie wody, cisza, ograniczenie zużywania energii i innych dóbr naturalnych itp.). Działania indywidualne: zbiórka makulatury, elektroodpadów, nakrętek, oszczędzanie prądu, wody.
- Podpisywanie protestów przeciwko GMO.
- Kupowanie i spożywanie naturalnej i ekologicznej żywności. Realizacja programu: „zdrowa kuchnia najlepiej dba o nasze zdrowie”.
- Uprawianie ogródka, działki lub sadu, z troską o jak najmniejsze zanieczyszczenie środowiska naturalnego, a jeśli to możliwe to o ekologiczne uprawy.
- Praca z dziećmi oraz młodzieżą na rzecz postaw ekologicznych.
- Dbanie o postawy i działania ekologiczne w zakładzie pracy.
- Promocja aktywnego wypoczynku w zgodzie z naturą, dbanie o kondycję fizyczną np. gimnastyka.
- Propagowanie pełnej wizji zagadnień ekologicznych, obejmującej zarówno autentyczne potrzeby ludzkie, jak i troskę o cały stworzony świat.
- Organizowanie dni i festynów ekologicznych; włączanie się w różne akcje ekologiczne takie jak: sprzątanie Ziemi, sadzenie drzew, rajd rowerowy.
- Troska o rozwój środowiska naturalnego na swoim osiedlu czy też na terenie miasta.
- Współpraca z chrześcijańskimi organizacjami ekologicznymi, np. Ruchem Ekologicznym św. Franciszka z Asyżu (REFA).

14. Kultura

Działania na rzecz rozwoju kultury

- Świadectwo poprzez kulturę dnia codziennego, która obejmuje styl naszego życia i sposób, w jaki go urzeczywistniamy (kultura słowa mówionego i pisanego, stołu, ubierania się, spędzania wolnego czasu itp.).
- Promowanie wartościowych dzieł kultury (np. filmy, książki, wystawy, wieczory poetyckie, wernisaże, rekolekcje ze sztuką) we własnym otoczeniu i przy wykorzystaniu mediów.
- Troska o kulturę naszych spotkań, w tym liturgii (śpiew, muzyka itp.).
- Wspieranie dobrej twórczości początkujących artystów.
- Poszukiwanie sposobów ewangelizacji poprzez kulturę i podejmowanie działań w tym kierunku.
- Wykorzystanie wydarzeń kulturalnych do dialogu i promowania wartości chrześcijańskich wśród ludzi z „pogranicza Kościoła” (inicjowanie takich wydarzeń).
- Organizowanie dobrze funkcjonujących bibliotek środowiskowo-lokalnych i wspieranie czytelnictwa dobrych książek.
- Opracowywanie materiałów formacyjnych na spotkania dla różnych grup na temat kultury.
- Uczenie umiejętności wybierania dzieł wartościowych spośród dzieł różnej jakości, uczenie się kształtowania kultury – przechodzenia od postawy odbiorcy do twórcy kultury.
- Organizowanie sprzeciwu wobec wulgarności oraz profanowania uczuć religijnych w kulturze.
- Szukanie i wyrażanie wartości duchowych poprzez sztukę i proces twórczy.
- Prowadzenie teatru amatorskiego.
- Prowadzenie chórów oraz organizowanie współpracy pomiędzy nimi.
- Działania na rzecz dialogu międzykulturowego (rozwijanie wrażliwości na osoby o innej kulturze).

15. Środki społecznego przekazu

Działania na rzecz roztropnego korzystania ze środków społecznego przekazu

- Wykorzystywanie mediów do podejmowania inicjatyw obywatelskich, społecznych, duszpasterskich, charytatywnych, biorąc w nich czynny udział i oferując pomoc organizacyjną i merytoryczną.
- Prowadzenie poprzez media aktywnej polityki informacyjnej ruchu, parafii.
- Formacja nakierowana na właściwe korzystanie z nowoczesnych mediów.
- Przygotowywanie członków ruchu do brania aktywnego udziału w dyskusjach telewizyjnych, radiowych oraz w innych mediach.
- Szkolenie i dbanie o pracę rzecznika ruchu oraz biura prasowego ruchu.
- Zaangażowanie się w tworzenie i prowadzenie mediów parafialnych lub ruchu np. gazetę parafialną, wydawanie biuletynów, prowadzenie lub animowanie strony internetowej, redagowanie gazetki ściennej oraz wydawanie innych publikacji.
- Tworzenie społeczności wokół dobrze prowadzonej strony internetowej.
- Promowanie „Białego tygodnia”, tygodnia, podczas którego nie korzystamy z komputera ani z telewizji, czy innych mediów elektronicznych.
- Organizowanie współpracy między mediami katolickimi.
- Wydawanie czasopism, publikacji dla szerokiego kręgu odbiorców.
- Aktywna obecność na internetowych portalach społecznościowych.

16. Gospodarka

Zaangażowania na rzecz przemiany życia gospodarczego oraz finansowego

- Promowanie aktywności gospodarczej zgodnej z nauką społeczną Kościoła.
- Dzielenie się zdobytym doświadczeniem w dziedzinie życia gospodarczego.
- Samoograniczanie się w konsumpcji i używaniu dóbr materialnych i naturalnych, kształtowanie postawy odpowiedzialnego konsumenta.
- Kształtowanie świadomości o szkodliwości życia na kredyt, czyli ciągłego zaciągania kredytów.
- Kupowanie produktów polskich producentów i przez to sprzyjanie ich wytwarzaniu oraz utrzymaniu miejsc pracy.
- Bojkot kupowania wyrobów firm, które działają nieetycznie. Promowanie producentów, którzy w swojej pracy kierują się etycznymi zasadami zarówno w produkcji, jak i sprzedaży oraz uwzględniają wpływ na środowisko, jak i odpowiedzialność społeczną.
- Informowanie opinii publicznej o działalności różnych firm w celu oddziaływania na ich politykę.
- Organizowanie darmowych kursów doszkoleniowych dla bezrobotnych i biednych.
- Oddziaływanie na instytucje państwowe, finansowe, w Polsce oraz poza jej granicami, aby sprzyjały rozwojowi małych i średnich przedsiębiorstw.
- Podejmowanie działań na rzecz ochrony rodzin, szczególnie wielodzietnych, przed nadmiernymi podatkami i innymi obciążeniami finansowymi nakładanymi przez państwo.
- Organizowanie spotkań, rekolekcji dla małych przedsiębiorców (jak etycznie prowadzić biznes w małej firmie).
- Rozwijanie „ekonomii komunii”, np. Ruch Focolari.
- Prowadzenie działalności gospodarczej przez ruchy i stowarzyszenia.

17. Polityka

Zaangażowania polityczne członków naszego ruchu

- Zaangażowanie w działalność polityczną w samorządzie i parlamencie, z zachowaniem i promocją działań zgodnych z wartościami chrześcijańskimi.
- Oddziaływanie na opinię publiczną w celu promowania chrześcijańskiej wizji życia społecznego.
- Refleksja z perspektywy nauki społecznej Kościoła nad aktualnymi wydarzeniami oraz procesami społecznymi zachodzącymi w życiu społeczno-politycznym.
- Pielęgnowanie i rozwijanie postawy patriotyzmu wśród członków ruchu oraz w swoim środowisku.

- Wspieranie czytelnictwa czasopism oraz publikacji katolickich pomagających zrozumieć aktualną sytuację społeczną.
- Walka z wszelkimi formami wykluczenia społecznego – nie tylko mniejszości, ale również większości.
- Promowanie ofert politycznych zgodnych z wartościami chrześcijańskimi w środowisku, w którym żyjemy.
- Demaskowanie ideologii, które niosą treści zagrażające człowiekowi (np. gender, LGBT).
- Szerzenie wiedzy historycznej ukazującej prawdę o dziejach narodu polskiego i budowanie postawy szacunku wobec Ojczyzny.
- Uczenie się postawy poszanowania różnych poglądów, ze szczególnym uwzględnieniem poglądów zgodnych z nauką społeczną Kościoła.
- Dokonywanie właściwych wyborów politycznych, które są zgodne z Ewangelią i nauką społeczną Kościoła.
- Animowanie życia politycznego poprzez ukazywanie dobrych wzorców i postaw (a nie przez samą krytykę i protesty).
- Wspieranie zaangażowania politycznego sensu stricte członków ruchu, w poszanowaniu zasady, że politycznie angażujemy się w imieniu własnym, a nie w imieniu ruchu, który nie jest ruchem politycznym, ale kościelnym.
- Zajmowanie stanowiska w ważnych kwestiach społecznych i politycznych.
- Przygotowywanie liderów życia politycznego.

18. Ekumenizm

Działania podejmowane na rzecz ekumenizmu i dialogu międzyreligijnego

- Organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach ekumenicznych zarówno w Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan, jak i poza tym czasem.
- Organizowanie i uczestniczenie w ekumenicznych wydarzeniach kulturalnych, charytatywnych i formacyjnych.
- Codzienna współpraca z osobami innego wyznania, podczas której szanujemy wiarę naszych braci; ekumenizm dnia codziennego.
- Organizowanie i branie udziału w międzynarodowych wydarzeniach ekumenicznych.
- Korzystanie z doświadczeń formacyjnych, ewangelizacyjnych protestantów, dostosowywanie ich do Kościoła katolickiego.

19. Apostolstwo poza granicami Polski

Działania będące posługą apostołską na całym świecie

- Prowadzenie projektów ewangelizacyjnych w Europie oraz w innych częściach świata.
- Organizowanie spotkań międzynarodowych przez poszczególne ruchy.
- Posługa wolontariacka młodzieży w projektach edukacyjnych oraz solidarnościowych w różnych krajach świata.
- Pomoc osobom dotkniętym klęskami żywiołowymi w różnych miejscach na świecie.
- Wsparcie finansowe konkretnych projektów pomocy biednym realizowanych w ubogich rejonach świata.
- Pomoc dzieciom na Wschodzie.
- Adopcja na odległość (np. dzieci z Afryki).
- Walka przeciw różnym formom eutanazji społecznej, kulturowej oraz fizycznej w Unii Europejskiej.
- Wspieranie misji w krajach Afryki, Azji, Ameryki Łacińskiej i Europy.
- Oddziaływanie na instytucje europejskie, aby w swoich działaniach szanowały życie od momentu poczęcia aż do naturalnej śmierci.
- Troska o rozwój ruchu poza Polską, o to aby powstawały nowe wspólnoty, środowiska żyjące charyzmatem ruchu.
- Przygotowywanie liderów ruchów do posługi w Europie oraz szerzej w świecie.

20. Rozwój własnego ruchu oraz współpraca pomiędzy ruchami

Działania zamierzające do rozwoju ruchu oraz współpracy pomiędzy ruchami

- Troszczenie się o właściwe relacje ruchu z innymi instytucjami kościelnymi (na poziomie diecezji), państwowymi, samorządowymi oraz europejskimi.
- Działanie zmierzające na otwieranie się ruchu na nowych członków.
- Dbanie o tradycje i dobre zwyczaje ruchu, propagowanie jego historii.
- Organizowanie różnorodnych wydarzeń formacyjnych typu rekolekcje, skupienia, sesje itp. dla członków ruchu.
- Formacja liderów ruchu.
- Różnicowanie, planowanie oraz organizowanie apostolstwa ruchu.
- Publikacja materiałów związanych z promocją ruchu, jak również niezbędnych do jego rozwoju.
- Zajmowanie się promocją ruchu w swoich środowiskach.
- Przyjmowanie funkcji odpowiedzialnych w ruchach.
- Modlitwa w intencji ruchu i jego dzieł apostolskich oraz działań formacyjnych.
- Aktywne uczestniczenie we wszelkich formach współpracy między ruchami w ramach Diecezjalnej i Ogólnopolskiej Rady Ruchów Katolickich.
- Poznawanie specyfiki innych ruchów i stowarzyszeń katolickich oraz uczenie się dialogu i wzajemnego szacunku.
- Przekazywanie informacji na temat roli ruchów w parafii, diecezji i w społeczeństwie.
- Realizowanie przez ruchy wspólnych projektów apostolskich.
- Tworzenie przez ruchy fundacji i stowarzyszeń dla realizacji działań apostolskich ruchów.

* * * * *

Abp Stanisław Gądecki

Porzućmy utopijne ideologie i powróćmy do pierwotnego planu Stwórcy

Fragmety homilii wygłoszonej na Jasnej Górze 3 maja 2019 r.

Prorocze słowa Apokalipsy nie dotyczą wyłącznie odległych czasów końca pierwszego wieku po Chrystusie. Ich znaczenie jest znacznie szersze (...).

Smok to nie tylko wroga chrześcijaństwu władza dawnych prześladowców Kościoła, ale to także wszystkie antychrześcijańskie dyktatury materialistyczne wszystkich epok (...).

Ten sam Smok – pokonany już raz w niebie - także dzisiaj ujawnia się na nowe sposoby. Istnieje w postaci ideologii materialistycznych, które mówią: to niedorzeczne myśleć, że Bóg istnieje; to wszystko jest przestarzałe i nie nowoczesne. Ideologie te - wykorzystując kulturę ponowoczesności – chcą doprowadzić Europę do totalnej sekularyzacji. Pragną wyeliminować samą myśl o Stwórcy (...). Po skasowaniu Boga przyjdzie – według ich pragnień - kolej na zdegradowanie człowieka jako osoby, który ma stać się tylko zwykłym zwierzęciem a nie opiekunem świata. Ludzka etyka – oparta na ugodzie – ma zostać pozbawiona trwałych treści i doprowadzić do rozkładu sumienia, tak by w jej konsekwencji człowiek nie potrafił już rozróżnić dobra od zła. By miejsce prawdy - rozumianej jako zgodność sądu z rzeczywistym stanem rzeczy, którego ten sąd dotyczy - zajęła opinia na temat rzeczywistości.

Atakując osobę ludzką, ideologia ta rezygnuje z rodziny a wybiera jednostkę, od małżonków przechodzi do partnerów, od małżeństwa do wolnej miłości, od szczęścia do dobrego samopoczucia i jakości życia, od władzy rodzicielskiej do praw dziecka, od daru z siebie do prawa do własnego ciała, od sumienia do wolnego wyboru, od komplementarności mężczyzny i kobiety do umowy między płciami, od prokreacji przechodzi do reprodukcji, od uznanych wartości do eksperymentowania. To eksperymentowanie ma dotknąć także dzieci, choć żaden racjonalnie myślący i niezdemoralizowany rodzic nie zgodzi się na demoralizację własnych dzieci.

Kultura materialistyczna obecnych czasów nie przyjmuje też istnienia jakiegokolwiek ducha, bo istnieją tylko zmysły, które mają porządkować świat. Odtąd wolność ma oznaczać nieograniczoną konsumpcję, która staje się religią.

Po odrzuceniu ducha autorzy nowej kultury zwrócą się przeciwko wszelkiemu porządkowi, ponieważ świat jest sprzecznością. Należy więc unicestwić wszelki porządek społeczny, naukowy, prawny i moralny, ponieważ porządek zniewala. Stąd bierze się nazywanie prawdy fałszem, miłości nienawiścią, prawa bezprawiem, moralności deprawacją, dobra złem a piękna brzydotą.

Należy zakwestionować wszelką tożsamość genetyczną, narodową, kulturową i religijną, czyli tego wszystkiego, co posiada charakter uniwersalny. Trzeba zastąpić powszechnie uznawane wartości cząstkowym programem mniejszości.

Jeśli chaos ma być źródłem porządku, to należałoby popierać ideę popędu jako przyczynę wszelkiej rzeczywistości. Trzeba wyzwolić erotyczną energię, która do tej pory była tłumiona z uwagi na zasadę męskości uciskającą społeczność kobiecą, choć w międzyczasie już dawno wykazano sposób w jaki mit „męskiej siły” został wykorzystany w szerzeniu feministycznej ideologii.

Ta nowa kultura ponowoczesności odrzuca myśl o postępie oraz o jakimkolwiek dobrym celu. Jeśli ma istnieć jakaś celowość, to musi ona być zakwestionowana przez bezsens. Mit postępu musi zastąpić obsesja zrównoważonego rozwoju, który jest przejawem kultury zdominowanej przez strach i dążącej do „zerowego wzrostu”, aby zmienić nasz styl życia w celu przetrwania rodzaju ludzkiego.

Ostatnim celem ataku tej ideologii stały się religie monoteistyczne. Promotorzy tych zmian społecznych starają się przeniknąć do wnętrza religii, aby zmienić ich nauczanie oraz zachowania wierzących. Tym razem narzędziem do osiągnięcia celu przez autorów tej ideologii nie jest już tradycyjny terror – który tak w przypadku rewolucji francuskiej, jak i bolszewickiej oraz rewolucji nazistowskiej – okazał się ostatecznie nieskuteczny, ale jego miękki odpowiednik, czyli coraz szczelniejszy system prawny, stojący na straży nowej ideologii oraz przemoc symboliczna, uprawiana przez media oraz ośrodki opiniotwórcze (...).

Stąd sama zaś próba artykułowania jednoznacznej odpowiedzi na to stanowisko staje się natychmiast wyrazem „mowy nienawiści”.

Upadek mitów wspierających ideologię ponowoczesności nie powstrzymuje wcale potężnych gałęzi przemysłu - czerpiących z tej ideologii olbrzymie korzyści finansowe - od wspierania procesu rozmontowywania w Europie i na świecie świata wartości (...).

I znowu wydaje się zupełnie niemożliwym przeciwstawianie się tej dominującej dzisiaj w Europie mentalności i jej medialnej, propagandowej potędze. Wydaje się rzeczą niemożliwą nadal myśleć o Bogu, który stworzył człowieka i o Synu Bożym, który stał się Człowiekiem, aby zostać jedynym prawdziwym Zbawicielem świata (...). Podczas gdy nasz Zbawiciel jest w niebie, ona jest ciągle jeszcze na ziemi, czyli w miejscu, które Smok uczynił ostatnim bastionem swego panowania. Musi więc ciągle liczyć się z wrogością sił antagonistycznych, będąc Kościołem cierpiącym. Także w naszych czasach Smok wydaje się być niezwyciężony, a jednak i tym razem Bóg okaże się silniejszy i zwycięży miłość a nie nienawiść (...).

Nadszedł już czas, aby porzucić utopijne ideologie, by z odwagą i entuzjazmem rozpocząć działania umożliwiające nie tyle powrót do społeczno-politycznych struktur z przeszłości, ale powrócić do pierwotnego planu Stwórcy. Nadszedł czas, abyśmy w tym wielkim znaku, który ujrzeliśmy. Jan na niebie, w Niewieście obleczonej w słońce odnaleźli odwagę do odważnej walki z oszustwem czerwonego Smoka, który zwodzi całą ludzkość.

* * * * *

Reakcje na film pt. „Tylko nie mów nikomu”

Oświadczenie abp. Stanisława Gądeckiego, przewodniczącego KEP

Drodzy Państwo,

Ze wzruszeniem i smutkiem obejrzałem dzisiaj film pana Sekielskiego, za który pragnę podziękować reżyserowi. W przeważającej części tenor tego filmu zgadza się z moimi doświadczeniami, jakie wyniosłem z wielu rozmów przeprowadzonych z pokrzywdzonymi. Jestem przekonany, że także ten film przyczyni się do jeszcze dokładniejszego przestrzegania

wytycznych dotyczących ochrony dzieci i młodzieży w Kościele, jak i do wprowadzenia w życie zasad prewencji w każdej diecezji przez wszystkich księży biskupów oraz do przestrzegania przedwczoraj ogłoszonego motu proprio papieża Franciszka.

W imieniu całej Konferencji Episkopatu pragnę jak najmocniej przeprosić wszystkie osoby pokrzywdzone. Zdaję sobie sprawę z tego, że nic nie jest w stanie wynagrodzić im krzywd, jakich doznali.

Z pewnością także ten film przyczyni się do jeszcze surowszego potępienia przestępstwa pedofilii, na które nie może być miejsca w Kościele. Niektóre sprawy ukazane w filmie były już znane, inne nieznanne. Te znane trzeba raz jeszcze dokładnie przeanalizować, w przypadku nieznanych należy rozpocząć procesy tak, aby dobro pokrzywdzonych było chronione przede wszystkim i nade wszystko.

Abp Stanisław Gądecki
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Oświadczenie Delegata KEP ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży

Jestem głęboko poruszony tym, co zobaczyłem w filmie Pana Tomasza Sekielskiego.

Ogromne cierpienie osób skrzywdzonych budzi ból i wstyd. W tym momencie przed oczami mam także dramat osób pokrzywdzonych, z którymi spotkałem się osobiście. Dziękuję wszystkim, którzy mają odwagę opowiedzieć o swoim cierpieniu.

Przepraszam za każdą ranę zadaną przez ludzi Kościoła.

Jako delegat Episkopatu ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży zrobię wszystko co w mojej mocy, aby pomóc osobom pokrzywdzonym.

Ujawnione informacje pokazują jak bardzo potrzebne są przepisy najnowszego dokumentu papieża Franciszka („Motu Proprio” Vos estis lux mundi). Trzeba wyjaśnić wszystkie sprawy. Nikt w Kościele nie może uchylać się od odpowiedzialności.

Musimy chronić dzieci i młodzież. Dla Kościoła nie ma innej drogi.

Abp Wojciech Polak, Prymas Polski
Delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży

* * * * *

Czy świeccy mogą nauczać publicznie?

Świeccy nie mogą głosić rekolekcji bez zezwolenia - bp Bałabuch

Wierni świeccy na mocy chrztu i bierzmowania mają prawo a nawet obowiązek głoszenia Chrystusa słowem, a przede wszystkim świadectwem życia. Jednak do głoszenia słowa, które odbywa się na sposób oficjalny (np. katecheza, konferencje) powinni posiadać stosowną misję od biskupa miejsca - mówi w rozmowie z KAI bp Adam Bałabuch, przewodniczący Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów KEP.

– Osoby świeckie mogą głosić konferencje rekolekcyjne, jeśli posiadają upoważnienie, misję do tego. Oczywiście poza liturgią, gdyż homilia mszalna zarezerwowana jest wyłącznie dla osób posiadających sakrament święceń. Jeśli dany świecki współpracuje z kapłanem i ma upoważnienie oraz stosowne przygotowanie, to poza liturgią może włączać się do wspierania rekolekcyjisty – mówi w rozmowie z KAI bp Adam Bałabuch, przewodniczący Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów KEP.

Hierarcha zaznacza, że o misję dany świecki chcący zaangażować się w głoszenie konferencji np. podczas rekolekcji powinien poprosić biskupa miejsca, chyba że jest to osoba już posiadająca misję nauczania w Kościele, np. katecheta czy lider wspólnoty mianowany przez biskupa, który otrzymał stosowną misję do nauczania.

Pytany o okoliczność, gdy są organizowane rekolekcje dla dzieci lub młodzieży, przy których do podzielenia się świadectwem i refleksjami zaprasza się np. chrześcijańskich muzyków

czy inne osoby znane z zaangażowania w życie Kościoła a mające dobry kontakt z młodymi - czy również wymaga się od nich specjalnej misji, biskup odpowiedział: "Odpowiedź na to pytanie znajdujemy w dokumencie Wskazania Konferencji Episkopatu Polski dotyczące homilii mszalnej, gdzie czytamy: 'W Mszach z udziałem dzieci kapłan (...) może także w tym celu zaangażować osobę dorosłą, szczególnie taką, której łatwiej niż jemu samemu dostosować się do mentalności dzieci, lecz praktyka ta nie może oznaczać rezygnacji przez kapłana z funkcji głoszenia lub złożenia na innych obowiązków głoszenia słowa (p. 13)'. O możliwości dzielenia się refleksjami i dawania świadectwa przez osoby świeckie czytamy w p. 15: 'Należy pamiętać, że osoba świecka nie może przekazywać jakichś informacji lub nawet świadectwa w miejscu homilii; należy zasadniczo uczynić to poza celebracją Mszy św. Jeśli zajdzie poważna przyczyna, można to uczynić w czasie Mszy Świętej, ale jedynie po odmówieniu przez kapłana modlitwy po komunii'".

- Wierni świeccy na mocy chrztu i bierzmowania mają prawo a nawet obowiązek głoszenia Chrystusa słowem, a przede wszystkim świadectwem życia. Jednak do głoszenia słowa, które odbywa się na sposób oficjalny (np. katecheza, konferencje) powinni posiadać stosowną misję od biskupa miejsca. Kapłani także otrzymują misję od swojego biskupa - podkreślił bp Bałabuch.

Franciszek Kucharczyk

Kto może głosić w Kościele?

Gość Niedzielny, nr 17/2019

- Do oficjalnego nauczania każdy potrzebuje misji od biskupa - mówi bp Adam Bałabuch.

Kilkuset księży zebranych na dniu skupienia. Konferencję głosi... świecki. - Rzadko się zdarza, żeby owca przemawiała do pasterzy... - zaczyna, wzbudzając wesołość zebranych. Nie tak znowu rzadko. Znakiem czasu wydaje się coraz częstsza obecność w Kościele świeckich, którzy opowiadają o tym, jak Bóg działa w ich życiu, głoszą konferencje, a bywa, że nawet prowadzą rekolekcje. Zezwalają na to przepisy kościelne. „Świeckich można dopuścić do przepowiadania w kościele lub kaplicy, jeśli w określonych okolicznościach domaga się tego konieczność albo gdy to w szczególnych wypadkach zaleca pożytek, zgodnie z przepisami wydanymi przez Konferencję Episkopatu i z zachowaniem przepisu kan. 767, § 1” - stanowi Kodeks prawa kanonicznego. Przepis, do którego odsyła powyższy kanon, zwraca uwagę na szczególne miejsce homilii w przepowiadaniu. „Stanowi ona część samej liturgii i jest zarezerwowana kapłanowi lub diakonowi” - czytamy. Tak więc głoszenie w czasie liturgii, a szczególnie homilia, jest zastrzeżone wyłącznie dla osób posiadających sakrament święceń. Warunki głoszenia przez osoby świeckie poza liturgią określa, zgodnie z KPK, konferencja episkopatu danego kraju.

Jak to jest u nas?

- Wierni świeccy (...) do głoszenia słowa, które odbywa się na sposób oficjalny (np. katecheza, konferencje), powinni posiadać stosowną misję od biskupa miejsca - powiedział niedawno w rozmowie z KAI bp Adam Bałabuch, przewodniczący Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów KEP. Zaznaczył tam, że osoby świeckie mogą głosić konferencje rekolekcyjne, oczywiście poza liturgią, gdy mają „upoważnienie, misję do tego”.

Upoważnienie do głoszenia Ewangelii w imieniu Kościoła to najczęściej tzw. misja kanoniczna. W praktyce oznacza ona powierzenie przez biskupa duchownym albo wiernym świeckim określonego zadania w ramach misji nauczycielskiej Kościoła. Taką misję kanoniczną, otrzymaną od biskupa diecezjalnego, posiada na przykład każdy katecheta, zarówno duchowny, jak i świecki.

Prawo do katechizowania nie obejmuje jednak licznych sytuacji, gdy w przestrzeni kościelnej przemawia osoba „nieduchowna”. A takich sytuacji jest coraz więcej, chociażby z racji bujnego rozwoju wspólnot, ruchów i stowarzyszeń kościelnych. Trudno dziś wyobrazić sobie, żeby ksiądz w pojedynkę prowadził na przykład kursy nowej ewangelizacji.

Świeccy na różne sposoby angażują się w głoszenie Ewangelii. Przewiduje to program formacji wielu środowisk związanych z Kościołem. Ewangelizują słowem animatorzy Ruchu Światło-Życie, głoszą konferencje świeccy członkowie neokatechumenatu, na spotkaniach wspólnot przemawiają liczni świeccy zaangażowani w życie Kościoła. - Te kwestie reguluje prawo

kanoniczne. Jest też instrukcja dotycząca np. współpracy wiernych świeckich w ministerialnej posłudze kapłanów. Jeśli chodzi o neokatechumenat, to jest to droga zatwierdzona przez Kościół, jego członkowie mają swoje statuty i nauczanie odbywa się zgodnie z tymi statutami. Katechiści Drogi Neokatechumenalnej mają dobry zwyczaj, że zanim rozpoczną głoszenie katechez na terenie danej diecezji, najpierw proszą miejscowego biskupa o zgodę i błogosławieństwo - mówi „Gościowi” bp Adam Bałabuch. Katechiści zatem są świadomi, że do wygłaszania katechez w poszczególnych parafiach potrzebują zgody biskupa.

Podobnie jest z ruchami charyzmatycznymi, Ruchem Światło-Życie czy innymi wspólnotami kościelnymi. - Jeżeli członkowie danej wspólnoty działają w parafii i w ramach parafii moderator deleguje ich do prowadzenia małych grup, to oni mają umocowanie w tej misji, do której deleguje ich duszpasterz. W ramach wspólnoty mogą więc funkcjonować - mówi biskup, dodając, że na oficjalne nauczanie dla całej wspólnoty parafialnej czy w innych parafiach potrzebowaliby zgody biskupa miejsca. - Gdy mówię „oficjalne nauczanie”, mam na myśli przepowiadanie, które dokonuje się w imieniu Kościoła i z jego mandatu - precyzuje bp Bałabuch.

Wyjaśnia, że w ramach wspólnoty też może mieć miejsce oficjalne nauczanie, ale tutaj najczęściej wystarczy upoważnienie ze strony proboszcza lub moderatora. Podobnie do składania świadectwa przez osoby świeckie, na przykład podczas konferencji głoszonej przez kapłana, wystarczy upoważnienie z jego strony. - Biskup ma prawo wiedzieć, kto na terenie jego diecezji naucza i czego naucza - podkreśla bp Bałabuch. - Zawsze może wykluczyć kogoś z głoszenia, ale może też powiedzieć: „Tak, zgadzam się, żeby takie ruchy czy tacy ewangelizatorzy prowadzili na terenie mojej diecezji rekolekcje” - stwierdza przewodniczący komisji KEP. Czasami może to być ogólna zgoda na nauczanie danych osób lub wspólnot.

- A jeśli nie ma ogólnej zgody, to powinno się o swoich zamiarach, np. głoszenia rekolekcji, poinformować biskupa czy jego przedstawicieli i taką zgodę uzyskać - dodaje.

Bez zmian

Sytuacje, gdy świeccy głoszą w kościele, nie są, jak się czasem sądzi, konsekwencją braku osób wyświęconych. To raczej skutek powrotu do myślenia o Kościele takim, jakim widział go św. Paweł, gdy mówił o ciele składającym się z wielu członków. Spełniają one różne funkcje, jednak są nawzajem sobie potrzebne. Tak widziano to w czasach apostoelskich i we wczesnym okresie istnienia Kościoła. Z czasem rola świeckich w Kościele uległa marginalizacji. Zasadnicza zmiana nadeszła wraz z Soborem Watykańskim II. „Sobór zwrócił uwagę na aktywną i odpowiedzialną obecność świeckich w Kościele. I odważnie powiedział, że świecki nie potrzebuje żadnego upoważnienia od biskupa ani proboszcza, żeby głosić Ewangelię. Ma upoważnienie od samego Chrystusa i Kościoła przez chrzest” - mówił w 2012 r. abp Józef Michalik, ówczesny przewodniczący KEP.

Biskup Adam Bałabuch, odnosząc się do tych słów, zaznacza, że wierny świecki na mocy chrztu i bierzmowania jest zobowiązany do głoszenia Ewangelii. Zastrzega jednak, że jest różnica między głoszeniem w sposób oficjalny i nieoficjalny. Oficjalne głoszenie w zależności od sytuacji wymaga zgody biskupa lub przynajmniej proboszcza czy moderatora wspólnoty.

- Także prezbiter czy diakon potrzebują misji kanonicznej od biskupa. Dlaczego wierny świecki miałby jej nie potrzebować? - pyta retorycznie. Uspokaja, że obowiązujące w Polsce zasady dotyczące głoszenia przez świeckich pozostają bez zmian. - Podobnie jak wcześniej, tak i dziś do oficjalnego nauczania każdy potrzebuje misji od biskupa - stwierdza hierarcha.

* * * * *

Informacje

Zmarł Jean Vanier, filozof, twórca wspólnot z osobami niepełnosprawnymi, świadek...

7 maja odszedł do Pana Jean Vanier, twórca wspólnot I' Arche i Wiara i Światło, znany filozof, pisarz, przyjaciel osób niepełnosprawnych, jeden z najbardziej znanych autorytetów moralnych i współczesnych świadków Chrystusa. Publikujemy jego sylwetkę.

Jean Vanier urodzony w Genewie 10 września 1928 r. był Kanadyjczykiem, synem gubernatora generalnego Kanady oraz dyplomaty, we wczesnej młodości, zgodnie z wolą rodziców został oficerem marynarki wojennej. W wieku 13 lat wstąpił do kolegium Royal Navy w Dartmounh. Podczas wojny przebywał we Francji, gdzie wraz ze swoją matką uczestniczył w przyjmowaniu w Paryżu tych, którym udało się ocaleć z obozów koncentracyjnych.

Po kilku latach służby w brytyjskiej a później kanadyjskiej marynarce wojennej, w 1950 r. zrezygnował z kariery wojskowej. Włączył się we Francji do wspólnoty „L'Eau de vie”, kierowanej przez o. Thomasa Philippe, dominikańskiego teologa o międzynarodowej sławie. W tym czasie ukończył też teologię i filozofię, co zostało zwieńczone doktoratem w 1962 r. na temat etyki Arystotelesa, wydanym później drukiem. Przez dwa lata wykładał w Kanadzie na uniwersytecie w Toronto.

Twórca wspólnot I' Arche

W 1964 r. Vanier kierowany wewnętrznym powołaniem wycofał się z życia naukowego i za radą o. Thomasa Philippe, który wówczas był kapłanem domu dla osób niepełnosprawnych w Trosly-Breuil pod Compiègne, nabył w sąsiedztwie niewielki dom, postanawiając odtąd dzielić życie z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie. Tak powstała pierwsza wspólnota „L'Arche”. Oprócz Jeana Vanier jej pierwszymi mieszkańcami byli Rafael i Filip, mężczyźni z upośledzeniem umysłowym. „W istocie – wspominał Vanier – potrzebowali oni przede wszystkim przyjaźni, zbędna im była moja wiedza i kompetencje naukowe, ale potrzebowali mojego serca”.

W następnych latach młodzi z Francji, Anglii i Niemiec zaczęli pełnić rolę „asystentów” we wspólnocie, wybierając życie z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie, co pozwalało im tworzyć z nimi pogłębione więzi i odkrywać nowy rodzaj życia. Wspólnota szybko się rozrastała.

Należy przypomnieć, że życie wspólnotowe w „L'Arche” opiera się na zasadzie partnerstwa, rozumianego jako wymiana darów pomiędzy osobami zdrowymi a niepełnosprawnymi. Wspólnie prowadzi się dom, spożywa posiłki, pracuje i modli. Nie ma tam też typowego dla instytucji charytatywnych podziału na odrębne światy: opiekunów i podopiecznych. Wzajemnym relacjom towarzyszy zasada przyjaźni.

Wspólnoty L'Arche są więc miejscami życia osób z niepełnosprawnością intelektualną i tych, którzy przyszli im towarzyszyć, dzieląc z nimi codzienne życie. Obok domów wspólnoty powstają warsztaty terapeutyczne czy bardziej specjalistyczne ośrodki, gdzie zaangażowani są specjaliści.

Dzisiaj 154 wspólnot „L'Arche” działa w 38 państwach na niemal wszystkich kontynentach, w których żyje ok. 5 tys. osób. W Polsce istnieją cztery wspólnoty „L'Arche”: w Śledziejowicach k. Krakowa, w Poznaniu, we Wrocławiu i w Warszawie. Nowa wspólnota przygotowywana jest w Szczecinie i w Gdyni.

Współtwórca Ruchu „Wiara i Światło”

W kilka lat po powstaniu „L'Arche”, Jean Vanier wraz z Marie-Hélène Mathieu powołał kolejny ruch „Wiara i Światło”, skupiający w swoich wspólnotach osoby zdrowe oraz niepełnosprawnych i ich rodziny, nie mieszkające jednak pod wspólnym dachem, ale w jednej parafii, dzielnicy czy mieście. Tworzą one środowisko, koncentrujące się wokół najsłabszych. Ruch ten narodził się w Lourdes, podczas międzynarodowej pielgrzymki osób niepełnosprawnych, zorganizowanej przez Vaniera wraz z Marie-Hélène Mathieu na Wielkanoc 1971 r.

Wspólnota „Wiara i Światło” to zazwyczaj grupa 10-40 osób (upośledzeni umysłowo, młodzież i dorośli, ich rodzice oraz przyjaciele) spotykających się przynajmniej raz w miesiącu na przyjacielskich spotkaniach, dzieleniu się, modlitwie i świętowaniu. Zwykle wspólnoty zakorzenione są w lokalnych parafiach i włączają się w życie swego kościoła.

Poza regularnymi zebraniem, wspólnoty podejmują szereg rozmaitych działań zależnie od ich potrzeb, kreatywności członków i inspiracji. Organizują wakacyjne obozy, formacje i rekolekcje, pielgrzymki.

Ruch „Wiara i Światło” skupia obecnie 1450 wspólnot w 85 krajach. W Polsce są obecne 92 wspólnoty, działające na terenie 23 diecezji.

„Słabość moja siłą” – przesłanie Jeana Vanier

Jean Vanier określał słabość jako dar oraz szansę, a nawet siłę, która zbliża ludzi do siebie oraz wyzwala w nas dobro. Był przekonany, że akceptacja własnej słabości, oznacza prawdziwy początek duchowego rozwoju każdego człowieka oraz, że bez uznania słabości naszej oraz innych, niemożliwe jest budowanie prawdziwych relacji. Akceptacja naszej wewnętrznej słabości i ułomności – wedle Vaniera – pozwala na budowanie solidarności z osobami potrzebującymi pomocy. Ostrzegał, że w przeciwnym razie grozi nam dominacja nad tymi osobami, co uniemożliwi budowanie autentycznych więzi wspólnotowych.

Nieustannie podkreślał, że osoby z upośledzeniem mają do odegrania wielką rolę we współczesnym świecie i w Kościele. Jego zdaniem osoby te będąc ograniczone w rozwoju intelektualnym, rozwijają się szczególnie w sferze duchowej i emocjonalnej, krótko mówiąc: w sferze miłości. Cechuje je nieograniczone zaufanie, wierność w przyjaźni i bezinteresowność, jak również bardzo głębokie wyczucie sfery sacrum.

Tymi właśnie wartościami - zdaniem Vaniera - upośledzeni mogą służyć otaczającemu światu, goniącemu za powierzchownym sukcesem. Misją wspólnot jest uświadamianie otoczeniu, także wspólnocie Kościoła, istotnego znaczenia ludzi ubogich i upośledzonych.

Vanier przez ponad 50 lat był także zdecydowanym obrońcą praw osób upośledzonych, zmarginalizowanych, apelując o odkrywanie darów jakie mogą one nam ofiarować. Jednakże pod warunkiem, że osoby te zostaną przyjęte i zintegrowane w społeczeństwie z poszanowaniem ich godności. „Musimy być blisko tych osób, mieć czas na ich wysłuchanie, gdyż inaczej strach nie pozwoli się im rozwinąć” - podkreślał.

Odbierając w 1997 r. nagrodę im. Pawła VI z rąk Jana Pawła II, powiedział: „Nawet w Kościele, pomimo słów Jezusa i św. Pawła, a także pomimo twych własnych nauk, Ojciec Święty, osoby z upośledzeniem nie są poważane ani dostrzegane jako ważna część Ciała Chrystusowego. Zbyt często uważa się je za niewarte uwagi, traktowane jedynie jako obiekty miłosiernej dobroczynności. Wiele osób zajmujących się nimi nie dostrzega, jakim błogosławieństwem i zaszczytem jest dzielenie z upośledzonymi swego życia”.

W 2015 r. Jean Vanier otrzymał prestiżową Nagrodę Templetona. Podczas uroczystości podkreślił, że ta wspaniała nagroda jest wyrazem uznania piękna i wartości osób niepełnosprawnych umysłowo, z którymi od pięćdziesięciu lat żyje we wspólnocie. Ukazały one wielu osobom swoje dary duchowe i ludzkie oraz zainspirowały rozwój ruchu „L’Arche” oraz „Wiara i Światło”. Wyraził przekonanie, że to one są laureatami tej nagrody, aby znacznie więcej osób naznaczonych upośledzeniem umysłowym mogło wzrastać w wolności wewnętrznej, odkryć swoją wartość jako ludzie oraz Boże dzieci. „One ze swej strony mogą pomóc wielu tak zwanym «normalnym» ludziom, uwięzionym przez nasze kultury zorientowane na zdobycie władzy, zwycięstwo oraz sukces indywidualny, w odkryciu, co to znaczy być człowiekiem” - stwierdził.

Ruchy „L’Arche” oraz „Wiara i Światło”, choć powstały na gruncie Kościoła katolickiego, charakteryzują się także powołaniem ekumenicznym. Dziś zrzeszają, np. w Rosji, Indiach czy na Bliskim Wschodzie, ludzi różnych wyznań i religii. Pokazują w ten sposób, że osoby z upośledzeniem umysłowym mogą odegrać istotną rolę w budowaniu jedności międzywyznaniowej, a nawet jedności między religiami.

Swoją myśl Vanier prezentował w wielu książkach oraz podczas setek konferencji i rekolekcji prowadzonych przezeń w wielu miejscach świata. W ostatnich latach zrzekł się odpowiedzialności w ramach międzynarodowej federacji wspólnot l’Arche. Poświęcił się modlitwie i pracy pisarskiej w swym niewielkim domku w Trosly, miejscu, gdzie powstały pierwsze wspólnoty. We wrześniu 2018 r. skończył 90 lat. Od kilku miesięcy – po usunięciu nowotworu tarczycy – przebywał w szpitalu w Paryżu. Zmarł 7 maja o godz. 2. 10 w otoczeniu najbliższych przyjaciół ze wspólnot l’ Arche.

W swoim ostatnim orędziu, podyktowanym kilka dni temu, Vanier wyznał: „Czuję głęboki pokój i zaufanie, nie wiem, jaka będzie moja przyszłość, ale Bóg jest dobry i cokolwiek się stanie, będzie dobre. Jestem szczęśliwy i dziękuję za wszystko. Z głębi serca, przekazuję wyrazy miłości dla każdego z was”.

Pogrzeb Jeana Vanier (1928 – 2019), odbędzie się w Trosly, tam gdzie w 1964 r. założył pierwszą wspólnotę l'Arche i gdzie spędził ponad 50 lat życia. Ceremonia ma być skromna i wezmą w niej udział jedynie najbliżsi przyjaciele Vaniera oraz odpowiedzialni za założone przezeń wspólnoty – informuje Stephan Posner, międzynarodowy odpowiedzialny za wspólnoty l'Arche. Dokładna data pogrzebu nie została jeszcze podana.

Papież Franciszek został poinformowany o śmierci Jeana Vanier. „Ojciec Święty modli się za niego, a także całą wspólnotę L'Arche” – poinformował tymczasowy rzecznik Stolicy Apostolskiej, Alessandro Gisotti.

Papież Franciszek spotkał się z Jeanem Vanierem 21 marca 2014 roku, określając go mianem człowieka spotkania i uśmiechu – przypomina Radio Watykańskie. W ramach jednego z „piątków miłosierdzia” 13 maja 2016 roku odwiedził w Rzymie jedną ze wspólnot związanych z wielką rodziną L'Arche.

Wielokrotnie z Jeanem Vanier spotykał się także św. Jan Paweł II, starając się, by głos Arki był słyszany w całym Kościele. Poprosił między innymi Jeana Vanier, aby w sierpniu 2004 roku w Lourdes, podczas jego ostatniej podróży zagranicznej wygłosił rozważanie na temat pięciu różańcowych tajemnic światła.

W polskim tłumaczeniu ukazały się książki Jeana Vaniera: „Wspólnota. Wybór pism” (1985), „Mężczyznę i niewiastę stworzył ich” (1987), „Wspólnota miejscem radości i przebaczenia” (1991), „Depresja” (1992), „Zranione ciało” (1993), „Jezus, dar miłości” (1994), „Serce Arki. Duchowość na każdy dzień” (1996), „Każda osoba jest historią świętą” (1999), „Odkryć nasze człowieczeństwo” (2001), „Kochać aż do końca. Skandal umywania nóg” (2002), „Odnaleźć pokój” (2004), „Jak pokonać depresję?” (2007), „Tajemnica Jezusa. Czytanie Ewangelii wg św. Jana” (2008), „Wielkie pytania życia” (2016). (KAI)

Prymas: nie ma zgody, by naruszać to, co dla drugiego jest święte

„Nie może być zgody, by z jakiegokolwiek powodu naruszać to, co dla poszczególnych ludzi, grup społecznych czy wyznaniowych jest nienaruszalne” – powiedział KAI Prymas Polski abp Wojciech Polak komentując profanację w Płocku i Warszawie.

„Sytuacja wielu napięć i podziałów jakie w ostatnim czasie mają miejsce w naszej Ojczyźnie, a które jeszcze bardziej uwypukliły się na kanwie wydarzeń dotyczących wykorzystania jasnogórskiej ikony Matki Bożej do doraźnej walki politycznej i ideologicznej, budzą mój ból i niepokój” – przyznał metropolita gnieźnieński. „Wielu spośród nas wpatrując się w oblicze Matki Bożej Jasnogórskiej uczyło się wrażliwości i miłości dla innych. Każdy człowiek, niezależnie od swojego światopoglądu, wyznawanych zasad, orientacji seksualnej, czy religii bezwarunkowo zasługuje na szacunek. Ma też prawo do wyrażania swoich opinii i poglądów. Prawo to jednak kończy się w momencie, gdy swoją działalnością czy przekazem łamie wolność, wrażliwość, rani uczucia drugiego człowieka i wszystko, co dla niego jest święte” – stwierdził Prymas Polski. „Nie może więc być zgody – powtórzył abp Polak – by z jakiegokolwiek powodu naruszać to, co dla poszczególnych ludzi, grup społecznych czy wyznaniowych oraz różnych środowisk jest nienaruszalne. Zatem żadna sytuacja nie usprawiedliwia działań, które ranią wrażliwość drugiego człowieka, ani takich, które w odwecie odbierają godność i poczucie bezpieczeństwa”- zaznaczył.

„Wizerunek Czarnej Madonny – podkreślił dalej abp Polak – był, jest i powinien pozostać znakiem jedności i miłości nawet wówczas, gdy wartości te wynikają nie tylko z pobudek religijnych, ale są wyrazem szacunku dla drugiego człowieka”. „Polecam naszą Ojczyznę i nas samych wstawiennictwu Czarnej Madonny i za kard. Stefanem Wyszyńskim powtarzam: Przyjdą nowe czasy, wymagają nowych światła, nowych mocy, Bóg je da w swoim czasie. Pamiętajmy, że jak kardynał Hlond, tak i ja, wszystko zawierzyłem Matce Najświętszej wiem, że nie będzie słabsza w Polsce, choćby ludzie się zmieniali!” – zacytował na koniec słowa Prymasa Tysiąclecia abp Polak.

Akcja Katolicka: Kościół poniżany i doświadczany

Poniżono Kościół. Zdeptano godność człowieka osiągając satysfakcję samego siebie - napisała w przesłanym KAI komunikacie Urszula Furtak, odnosząc się do aktu profanacji wizerunku Matki Bożej Częstochowskiej, do której doszło minionej nocy w Warszawie. Prezes Akcji Katolickiej zwraca uwagę, że ataki na Kościół dokonują się w trakcie kampanii przedwyborczej, „kiedy pojawia się światło powrotu do wartości, prawdy i zachowania godności człowieka”.

- Poniżono Kościół. Poniżono i obrażono nas, polski lud wierny Bogu, sakramentalne kapłaństwo i naszych pasterzy. Zdeptano godność człowieka osiągając satysfakcję samego siebie – napisała Urszula Furtak. Zauważyła, że religijny kryzys zachodu wkracza do Polski, „próbując podciąć naszą katolicką tożsamość, nasz fundament wiary, model chrześcijańskiej rodziny i wychowania dzieci”. - Trwa dyskurs. Sprawą pierwszorzędnej wagi jest zjednoczyć się, zamilknąć i trwać na modlitwie - napisała w oświadczeniu.

Prezes Akcji Katolickiej zwróciła uwagę, że atak na Kościół dokonuje się, podobnie jak w poprzednich latach, w trakcie kampanii przedwyborczej, „kiedy pojawia się światło powrotu do wartości, prawdy i zachowania godności człowieka”.

- Fala hejtu i obrzydliwości wylana na ludzi prawych jest dziełem Złego. Intencją bowiem szatana jest zniszczenie. Obserwujemy dziś dramat całych społeczeństw pozbywających się Boga, dramaty ludzi odwracających się i chcących żyć bez niego – czytamy w oświadczeniu. - Kościół trwa i będzie trwał nadal pomimo trudności i obelg na jakie ta wierność zostanie narażona. Krzyż pozostanie na stałe w centrum świata, w centrum naszej wiernej Bogu Ojczyzny – Polski. Pozostanie naszym znakiem niezależnie od przemian, wstrząsów i ciężkich doświadczeń. Bóg naszą tarczą i siłą! Wybieramy Boże wartości – napisała Urszula Furtak.

Dokument jest reakcją Akcji Katolickiej na wydarzenia z Warszawy, gdzie w nocy z 6 na 7 maja, w kilku miejscach, w tym przy klasztorze przy Żytniej, rozwieszono plakaty profanujące wizerunek Matki Bożej Jasnogórskiej.

KIK apeluje o zaprzestanie ataków na Kościół i chrześcijan

O powstrzymanie się od oszczerczej i uogólniającej krytyki Kościoła, o zero tolerancji dla ataków na obiekty sakralne i symbole religijne oraz o aktywne działania przeciw prześladowaniom i dyskryminacji chrześcijan w Europie i na świecie apeluje Zarząd Klubu Inteligencji Katolickiej w Katowicach. W związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego katowicki KIK zachęca do głosowania na kandydatów, których program nie jest sprzeczny z nauką Kościoła katolickiego.

- W Polsce, kraju wolnym i demokratycznym, jesteśmy zaniepokojeni nadużywaniem wolności i demokracji do prywatnych celów kosztem burzenia ładu społecznego. Apelujemy do mediów i formacji politycznych o powstrzymanie się od oszczerczej, uogólniającej krytyki Kościoła katolickiego. Apelujemy do mediów i formacji politycznych oraz władz państwowych i samorządowych o zero tolerancji dla ataków na obiekty sakralne w jakiegokolwiek formie oraz bluźnierczemu wykorzystywaniu symboli religijnych. Apelujemy do ludzi kultury i sztuki o nieuczestniczenie w wydarzeniach obrażających uczucia religijne - czytamy w oświadczeniu. (Antoni Winiarski)

Trwa „Wielka Misja” Drogi Neokatechumenalnej

10 tys. placów w 135 krajach świata stało się w tych dniach miejscem „Wielkiej Misji” Drogi Neokatechumenalnej. W ten sposób ruch ten odpowiada na zaproszenie papieża Franciszka, by wyjść z Ewangelią na peryferie świata.

Wspólnoty neokatechumenalne proponują kilka katechez, aby pomóc w spotkaniu z Jezusem Chrystusem poprzez słuchanie Słowa Bożego, a konkretnie kerygmatu. „Wielka Misja” obejmuje pięć spotkań, które mają udzielić odpowiedzi na następujące pytania: kim jest dla ciebie Bóg?, czy doświadczyłeś w swoim życiu, że Bóg istnieje?, po co żyjesz?, czym jest Kościół?, czy potrzebujesz pomocy, aby żyć we wspólnocie chrześcijańskiej? Owocem dotychczasowej ewangelizacji na placach i ulicach były liczne nawrócenia oraz przemiany życia.

W wydanej niedawno adhortacji posynodalnej „Christus vivit” Franciszek podkreśla, że „nie ma nic mocniejszego, głębszego, pewniejszego, trwalszego i mądrzejszego od tego orędzia”. Cała

formacja chrześcijańska jest przede wszystkim pogłębieniem kerygmatu, czyli samej istoty ewangelicznego przekazu. Papież przypomina również, że „Pan zaprasza do pójścia bez strachu z przesłaniem misyjnym, wszędzie tam, gdzie się znajdujemy i do każdego, kto żyje obok nas. Zawsze jest dobre i właściwe dzielenie się radością Ewangelii” – podkreśla Franciszek. (vaticannews.va)

Przewodniczący Comunione e Liberazione: dialog tworzy tkankę społeczną, w której można żyć

- Kryzys europejski jest zaproszeniem do refleksji nad fundamentalnymi wartościami, a także do otwarcia się na innych, inaczej myślących – mówił w Krakowie ks. Julián Carrón. Przewodniczący ruchu Comunione e Liberazione uważa, że chrześcijanie są wezwani do wchodzenia z odwagą w dialog na każdy temat, w różnych środowiskach kulturowych, gospodarczych i politycznych.

Spotkanie w auli Akademii Sztuk Pięknych odbyło się w związku z polską publikacją książki „Bezbronne piękno”, która jest zbiorem refleksji podejmowanych przez ks. Juliána Carróna od roku 2005, kiedy został wybrany przewodniczącym ruchu Comunione e Liberazione. Publikacja ma wskazać przykład życiowego doświadczenia każdemu, kto poszukuje odpowiedzi na pytanie, jak żyć i budować przestrzeń wolności oraz współistnienia w pluralistycznym społeczeństwie.

W debacie wziął udział abp Marek Jędraszewski, który podkreślał, że książka powinna być odczytywana w kontekście dwóch innych publikacji: eseju Leszka Kołakowskiego „Chrystus ośmieszony” oraz w adhortacji apostoelskiej Jana Pawła II „Ecclesia in Europa”. „Ostatecznym przesłaniem jest, żeby Chrystus jako Piękno trafił do naszych serc, tak by chrześcijanie potrafili odpowiedzieć na sytuację współczesnej Europy i zaczęli żyć, ponieważ Chrystus był, jest i będzie” – mówił hierarcha.

Ks. dr hab. Robert Woźniak z Katedry Antropologii Teologicznej UPJPII w Krakowie podzielił się osobistym doświadczeniem odchodzenia bliskiej osoby. Przyznał, że modlił się o cud. „Czasami z Panem Bogiem trzeba zawalczyć. Walczyliśmy do końca, ale przegraliśmy” – przyznał. Dodał, że w głębi sumienia usłyszał wówczas: „Daj się pokonać, to ma sens”. „Pan Bóg mnie pokonał, chciał mnie czegoś nauczyć” – opowiadał. Według niego, tą nauką jest „pochwała słabości”. „Dobrze jest przegrać z Panem Bogiem, kiedy nie rozumiemy, co się wokół nas dzieje, kiedy wszystko się sypie, kiedy znaleźliśmy się w trudnej sytuacji” – stwierdził.

Prelegent podkreślał, że do takich refleksji skłania również obecny kryzys i pytania o naszą cywilizację i przyszłość Kościoła. - Jaką drogą powinniśmy iść? Drogą walki i przemocy czy drogą Jezusa, drogą słabości, która przegrywa, drogą bezbronnego piękna? – zapytywał. Jego zdaniem odpowiedź zawarta jest w Konstytucji dogmatycznej o Kościele „Lumen gentium”, która głosi, że Jezus wybrał drogę bycia prześladowanym i odrzucanym, a Kościół nie może iść inną drogą niż On. – Wybieramy ją, bo to On nią szedł. Przegrany wygrywa, ale w zupełnie innym wymiarze i kontekście – zauważył. Jak podkreślał, wolny wybór przeznaczenia do bycia odrzuconym jest drogą, która może uratować naszą cywilizację.

Analizując koncepcję wolności opisaną przez ks. Juliána Carróna, mówca zwrócił uwagę na to, że jej autor nigdy nie oddzielał wolności od rozumu i miłości. „To trzy największe tematy tej książki. Rozum jest zdolnością kochania” – mówił ks. Woźniak.

Ks. Julián Carrón zauważył za Hannah Arendt, że zaletą każdego kryzysu, także obecnego kryzysu Europy, jest to, iż stanowi zaproszenie do refleksji nad fundamentalnymi wartościami oraz do otwarcia się na innych. Według niego chrześcijanie są wezwani do wchodzenia z odwagą w dialog na każdy temat, w różnych środowiskach kulturowych, gospodarczych i politycznych.

„Dziś zamiast budować dialog, wznosimy mury. Tymczasem gdy nie uda się zbudować między nami mostów, coraz trudniej będzie żyć” – diagnozował duchowny. „Czy wierzymy, że bezbronne piękno może przeciwstawić się przemocy? Czy wierzymy, że potrafi zafascynować, przemienić człowieka i nie potrzebuje do tego armat i armii?” – zapytywał. Jego zdaniem wartości oddzielone od swoich chrześcijańskich korzeni przestają być realne i nie wytrzymują próby czasu. „Stają się puste, zbyt wyblakłe, by mogły zafascynować” – podkreślał. „W sytuacji chaosu kulturowego stajemy wobec nowych wyzwań. To okazja do dialogu, który pozwoli rozpoznać, co

może być podstawą współżycia między nami. Wspólne doświadczenie dialogu tworzy tkankę społeczną, w której można żyć” – zaznaczył.

Julián Carrón urodził się w 1950 roku w Navaconcejo w Hiszpanii. Był wykładowcą na Uniwersytecie Complutense w Madrycie, nauczycielem religii, dyrektorem Kolegium Arcybiskupiego w Madrycie oraz profesorem Nowego Testamentu na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu San Dámaso w Madrycie. Pracował jako redaktor naczelny hiszpańskiego wydania międzynarodowego czasopisma „Communio”.

W 2004 roku przeprowadził się do Mediolanu, zaproszony przez ks. Luigię Giussaniego, by współdzielił z nim odpowiedzialność za prowadzenie Ruchu Komunia i Wyzwolenie (Comunione e Liberazione). W 2005 roku Centralna Diakonia mianowała go przewodniczącym Bractwa CL, jako następcę księdza Giussaniego. Papieska Rada do spraw Świeckich nominowała go na asystenta kościelnego stowarzyszenia Memores Domini (KAI).

Działalność Ruchu Ekologicznego św. Franciszka z Asyżu

Walne zebranie REFA 27 kwietnia 2019 w Krakowie wybrało nowy zarząd na 3-letnią kadencję. Przewodniczącym został ponownie wybrany o. Stanisław Jaromi. Emilia Ślimko została ponownie skarbnikiem a Grzegorz Żero członkiem zarządu. Nowe osoby to Barbara Niedźwiedzka jako sekretarz oraz Anita Ganowicz-Bączyk. Podsumowano ważne lata w działalności stowarzyszenia, gdy udało się zrealizować eko-wioskę Laudato si' w czasie ŚDM, Szkołę liderów ekologii integralnej, Czas dla Stworzenia oraz liczne działania edukacyjne.

Walne zebranie stowarzyszenia Ruch Ekologiczny św. Franciszka z Asyżu - REFA to zjazd delegatów kręgów z Krakowa, Wrocławia, Legnicy, Warszawy i Lublina. Składało się z trzech części: sprawozdawczej, wyborczej i debaty nt. przyszłych aktywności. Oto krótkie podsumowanie aktywności REFA w ostatnich 3 latach:

Rok 2016 to wizyta papieża Franciszka w Polsce i przygotowanie przez REFA Eko-wioski *Laudato si'* na ŚDM oraz udział na Festiwalu Młodych. Razem z katolickimi ekologami z Australii, Filipin, Brazylii, USA, Kenii i innych krajów zapraszaliśmy na nasze wystawy, warsztaty, koncerty oraz do wspólnej modlitwy w duchu *Laudato si'*. REFA specjalnie na tę okazję przygotował dla młodzieży specjalny przewodnik po encyklice *Laudato si'*, ulotki z praktycznymi radami (po polsku, rosyjsku, hiszpańsku i angielsku), wystawę z głównymi ideami encykliki oraz stronę internetową promującą owe projekty <http://laudatosi.swietostworzenia.pl/>.

CZAS DLA STWORZENIA towarzyszy światowemu dniu modlitw o ochronę świata stworzonego. W Polsce organizowany corocznie przez REFA trwa w dniach 15.09-15.10. Są specjalne nabożeństwa i spotkania modlitewne w intencji ochrony świata stworzonego, za ofiary ostatnich katastrof przyrodniczych oraz za projekt ekologii integralnej przedstawiony w encyklice *Laudato si'*. Honorowym patronem akcji jest Prymas Polski abp Wojciech Polak.

Rok 2017 był szczególny dla REFA, gdyż tytuł Człowieka Roku Polskiej Ekologii przyznano przewodniczącemu stowarzyszenia o. Stanisławowi Jaromi. Był też rokiem realizacji nowej oferty edukacyjnej „Przełóż eko-encyklikę na praktykę!” dla mieszkańców Krakowie i okolicy, w szczególności skierowaną do rodzin i dzieci.

Jeszcze większą nagrodą był udział w konferencji z udziałem papieża Franciszka w Watykanie w trzecią rocznicę encykliki *Laudato si'*. REFA był wśród 12 katolickich inicjatyw ekologicznych z całego świata, które przez cały czas konferencji prezentowały swą aktywność i realizowane projekty. Ponad 300 uczestników spotkania na specjalnej audiencji przyjął Papież Franciszek.

Rok 2018 to start Szkoły liderów ekologii integralnej REFA. To cykl warsztatów i działań edukacyjnych dla lokalnych liderów a głównym przesłaniem było współczesne i praktyczne ujęcie ekologii integralnej.

W tym roku REFA mocno angażowało się w różne działania wokół Szczytu Klimatycznego w Katowicach m. in. przygotowaliśmy List ekologów chrześcijan do uczestników Szczytu Klimatycznego w Katowicach. Było to pierwsze w historii takie wspólne działanie liderów aktywnych w ekologii i w Kościele. Działając dla ekologicznego nawrócenia współczesnej ekonomii, polityki i nauki prosiliśmy, aby na negocjacjach ONZ zatriumfowało dobro wspólne i

zostały podjęte właściwe decyzje dotyczące przyszłości życia na Ziemi. Jego tekst jest dostępny w języku polskim, angielskim i francuskim.

W Katowicach w czasie COP24 odbyły się warsztaty REFA w ramach Szkoły liderów ekologii integralnej, gdzie była wspólna modlitwa, poznanie trudnych wyzwań kryzysu ekologicznego i klimatycznego, aby zbudować własną chrześcijańską odpowiedź w duchu encykliki *Laudato si'*. Narzędzia do tej misji budowali poprzez wykłady, dyskusje i spotkania z ekspertami podczas warsztatów. Wziął w nich udział o. Joseph Blay OFMConv, delegat generalny ds. JPSC.

W naszej aktywności na pierwszym miejscu jest przesłanie encykliki *Laudato si'* i ekologii franciszkańskiej. Przewodniczący REFA o. Stanisław Jaromi prezentował je m. in. w WSD w Kalwarii Zebrzydowskiej, dla Dominikańskiej Szkoły Wiary w Gdańsku, na konferencji w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, dla uczestników kapituły zwyczajnej franciszkanów reformatów, w czasie Expo w Astanie w Kazachstanie, w Toruniu dla Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej, w Myczkowach dla braci bonifratrów i ich świeckich współpracowników, w Olsztynie na konferencji UMW „Wiara i ekologia”; na międzyreligijnym sympozjum w Jerozolimie; na Narodowej Radzie Rozwoju przy Prezydencie RP; na Łotwie w ramach przygotowań do wizyty papieża Franciszka; dla Salve TV z okazji 3 rocznicy ogłoszenia encykliki *Laudato si'*; na konferencji naukowej „Creatio Continua. Ekologia – teologia, oikonomia i nauka o stworzeniu”; w panelu dyskusyjnym w ramach akademii ekumenicznej i dialogu międzyreligijnego w Bibliotece Śląskiej; na międzynarodowej konferencji zorganizowanej przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego.

W r. 2017 opublikowaliśmy 85 a w 2018 58 tekstów na naszym portalu swietostworzenia.pl. Ukazały się też: monografia „Kościół i nauka w obliczu ekologicznych wyzwań. Źródła, inspiracje i konteksty encykliki *Laudato si'*” WAM, Kraków 2016; Stanisław Jaromi OFMConv, Czyńcie sobie ziemię kochaną, „W drodze” 6/2017(526); Być opiekunem Bożych darów, wywiad z o. Stanisławem Jaromim, NIEDZIELA nr 23 z 4.06.2017; ekologiczny numer teologiczno-naukowego czasopisma „Ateneum Kapłańskie” nr 650 (lipiec-sierpień 2017); przewodnik REFA po ścieżkach edukacyjno-przyrodniczych, Oswajamy dziką przyrodę miasta i okolic; „Kościół się zieleni. Opanować swe panowanie” - rozmowa w piśmie Więż nr 2(672)2018, jaką z o. Stanisławem przeprowadził Zbigniew Nosowski; książka "Idea franciszkańska. Wielkie problemy współczesności i nasze małe odpowiedzi", Bratni Zew, Kraków 2018; ulotki promujące projekt Szkoła liderów ekologii integralnej REFA oraz specjalna strona internetowa <https://swietostworzenia.pl/szkola-liderow/>

Walne zebranie dało też okazję do dyskusji na temat zaangażowania franciszkanów w ruch ekologiczny, zaangażowania REFA na rzecz ekologii i ochrony klimatu, uczestnictwa w akademickich i międzynarodowych projektach dot. ekologii integralnej, współpracy z innymi organizacjami, omówienia perspektyw i wyzwań stojących przed stowarzyszeniem oraz grantów jako narzędzi skutecznej realizacji misji statutowej REFA (opr. REFA).

Młodzi z KSM uczestniczyli w nabożeństwie ekspiacyjnym w związku z profanacją wizerunku Maryi

Nowelizacja statutu KSM, projekt ekologiczny „Środowisko Młodzieży” a także takie inicjatywy Stowarzyszenia jak „Rajd dla życia”, czy „Policz do 10” – były tematem zebrania Krajowej Rady Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży. Po Mszy św., której przewodniczył sekretarz KEP, bp Artur Miziński, młodzi uczestniczyli w nabożeństwie ekspiacyjnym w związku z profanacją wizerunku Matki Bożej Częstochowskiej.

Na wartość tego, że biskup i młodzi są razem i że razem tworzą Kościół, zwrócił uwagę w homilii podczas Eucharystii ks. Emil Parafiniuk, dyrektor Biura Organizacyjnego ŚDM. Mówił też, że Maryja jest dla młodych wzorem konsekwentnego wyboru Boga w swoim życiu.

Po Mszy św. sprawowanej w Sanktuarium św. Faustyny w Warszawie nastąpiło wręczenie „Liturgii Godzin” oraz adhortacji „Christus vivit” 18 nowym instruktorom KSM. Będą to osoby odpowiedzialne za ewangelizację i prowadzenie szkoleń wewnątrzorganizacyjnych.

Następnie odbyło się nabożeństwo ekspiacyjne w związku z profanacją wizerunku Matki Bożej Częstochowskiej, dokonaną m.in. w okolicy Sanktuarium.

Podczas zebrania Krajowej Rady KSM, które odbyło się w Sekretariacie KEP, młodzi podjęli temat nowelizacji Statutu organizacji, aby dostosować go do obowiązujących norm prawnych.

Rozmawiali też m.in. o inicjatywie „Rajd dla życia”. W tym roku odbywa się ona już po raz 10-ty. Jej uczestnicy przejeżdżają na rowerze odcinek między Rostkowem, miejscem narodzin św. Stanisława Kostki a Zabawą, gdzie spoczywają relikwie bł. Karoliny Kózkówny. Na trasie, w poszczególnych miejscowościach mówią o wartości życia i o tym, że trzeba je chronić.

Tematem zebrania był też wakacyjny wypoczynek, czyli tzw. wakacje z wartościami w diecezjalnych Stowarzyszeniach, jak i podczas Akademii Służby i Rozwoju na Śnieżnicy. Został także poruszony temat projektu „Środowisko Młodzieży” realizowanego przez „FUNDACJĘ DLA MŁODZIEŻY”, a dotowanego ze środków NFOŚiGW. Jest to projekt aktywnej edukacji ekologicznej adresowany do młodzieży, podnoszący jej wiedzę dotyczącą m.in. ochrony przyrody i zrównoważonego rozwoju.

W związku z aktami profanacji wizerunku Matki Bożej dokonanymi ostatnio w Polsce KSM zaproponowało akcję „Policz do 10”. To zaproszenie do 10-dniowej wynagradzającej modlitwy różańcowej skierowane do różnych grup młodych, począwszy od KSM.

W ramach spotkania zaplanowano też zwiedzanie znajdującej się przy Świątyni Opatrzności Bożej multimedialnej wystawy „Śladami Jezusa”, której KSM jest partnerem, a także wręczenie wicemarszałek senatu Marii Koc statuetki „Polak z sercem!”, jako wyraz podziękowania za aktywne włączenie się w akcję oraz wsparcie dla Stowarzyszenia.

Zebranie Krajowej Rady Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży to przestrzeń wymiany doświadczeń, działań diecezjalnych i ogólnopolskich, a także okazja do wspólnej modlitwy. Wzięło w nim udział ponad 100 osób z całej Polski. W całym kraju KSM zrzesza ok. 15 tys. członków.

* * * * *

II Krucjata Modlitwy w intencji Ojczyzny

Czerwiec - O większe zaangażowanie świeckich w życiu Kościoła i społeczeństwa.

Lipiec – Aby okres wakacji był czasem odpoczynku i nabierania sił duchowych i moralnych.

* * * * *

Kalendarz najbliższych spotkań ORRK

- **czerwiec** - rocznica pierwszej Pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny

- **28 września** - Rada Programowa ORRK

- **17 października** – Spotkanie kapłanów odpowiedzialnych za ruchy i stowarzyszenia katolickie w poszczególnych diecezjach

* * * * *

Publikacja Ogólnopolskiej Rady Ruchów Katolickich
01-015 Warszawa, Skwer Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego 6; serwis.orrk@tlen.pl
Redakcja: Krystyna Bolewska, Regina Pruszyńska, O. Adam Schulz SJ (red. naczelny)